

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců JUDr. Martiny Vernerové a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobkyně:

Gravel, spol. s r. o., IČO: 62244710,
sídlem Nučnický 7, 412 01 Nučnický,
zastoupena Mgr. Tomášem Uherkem, advokátem,
sídlem Jandova 208/8, 190 00 Praha 9,

proti

žalovanému:

Český báňský úřad,
sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha 1,

za účasti osob
zúčastněných na
řízení:

- 1) **CETIN a. s.**, IČO: 04084063,
sídlem Českomoravská 2510/9, 190 00 Praha 9,
- 2) **České šterkopísky spol. s r. o.**, IČO: 27584534,
sídlem Cukrovarská 34, 190 00 Praha 9,
- 3) **Povodí Labe, státní podnik**, IČO: 70890005,
sídlem Víta Nejedlého 951/8, 500 03 Hradec Králové,
- 4) **město Terezín**, IČO: 00264474,
sídlem náměstí ČSA 179, 411 55 Terezín,
zastoupeno Mgr. Petrem Muchou, advokátem,
sídlem Štěpánská 540/7, 120 00 Praha 2,
- 5) **Ústecké šrouby, z. s.**, IČO: 04316509,
sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2021, č. j. SBS 06739/2020/ČBÚ-21/13,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

takto:

- I. Rozhodnutí Českého báňského úřadu ze dne 21. 4. 2021, č. j. SBS 06739/2020/ČBÚ-21/13, **se pro nezákonnost zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného Českého báňského úřadu ze dne 21. 4. 2021, č. j. SBS 06739/2020/ČBÚ-21/13, jímž bylo v řízení o odvolání města Terezín změněno rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého (dále jen „obvodní báňský úřad“) ze dne 5. 11. 2019, č. j. SBS 01890/2018/OBÚ/04/13, kterým byl žalobkyni stanoven dobývací prostor Počaply u Terezína I k dobývání výhradního ložiska šterkopísku Travčice č. 514325087 (ev. č. 3001900 Travčice – Počaply) o plošném rozsahu 52,0398 ha ve tvaru nepravidelného uzavřeného osmnáctiúhelníku. Změna provedená napadeným rozhodnutím spočívala v nahrazení výroku novým zněním: „*Žádost o stanovení dobývacího prostoru Počaply u Terezína I se v souladu s § 149 odst. 6 správního řádu zamítá.*“ Současně bylo doplněno odůvodnění rozhodnutí obvodního báňského úřadu o odstavec upozorňující na závazné stanovisko Krajského úřadu Ústeckého kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 6. 11. 2020, č. j. KUUK/078479/2020, jímž bylo změněno dosavadní závazné stanovisko Městského úřadu Terezín (dále jen „městský úřad“) na negativní pro nesoulad s územním plánem; v tom spatřoval žalovaný překážku bránící v řízení pokračovat a důvod pro zamítnutí žádosti podle § 149 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalobkyně současně výslovně uvedla, že nepožaduje náhradu nákladů soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně předslala, že napadené rozhodnutí vychází ze závazného stanoviska krajského úřadu, jehož soudní přezkum je podle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 75/2009 umožněn v režimu § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Namítala, že závazné stanovisko krajského úřadu je založeno na nesprávném výkladu a aplikaci § 18 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „stavební zákon“). Konstatovala, že navrhovaný dobývací prostor je nezastavěným územím ve smyslu § 2 odst. 1 písm. f) stavebního zákona a záměr těžby výhradního ložiska šterkopísku spadá mezi jiná opatření podle § 18 odst. 5 stavebního zákona, která lze v nezastavěném území umístit. Podle žalobkyně je záměr těžby v souladu s charakterem území, neboť se nachází v chráněném ložiskovém území a je jenom pokračováním stávající těžby. Žalobkyně byla přesvědčena, že požadované stanovení dobývacího prostoru lze v daném území umístit. K tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 467/2019 a rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 A 112/2020. Připomněla veřejný zájem na řádném využívání nerostného bohatství a cíle územního plánování včetně hospodářského rozvoje území.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

3. Závěr krajského úřadu týkající se posouzení souladu záměru těžby s politikou územního rozvoje a se zásadami územního rozvoje označila žalobkyně za nepřezkoumatelný pro nedostatek odůvodnění. Při posuzování souladu záměru se zásadami územního rozvoje si krajský úřad podle žalobkyně popletl pojmy faktický a formální. Podotkla, že skutečně bude stanoven nový dobývací prostor, nicméně fakticky se nebude jednat o novou těžbu, ale o pokračování těžby stávající. Zcela neodůvodněný je podle žalobkyně závěr krajského úřadu, že ve vztahu k záměru je třeba prověřit soulad s dílčími kroky naplňování cílových kvalit krajiny stanovenými pro krajinný celek. Žalobkyně se pozastavila nad tím, proč je takové prověření třeba, proč je neučinil sám krajský úřad a jak to souvisí se záměrem těžby. Žalobkyně dále odmítla názor města Terezína, že by rozpor se zásadami územního rozvoje mohl spočívat v prioritě nepřipustit zahájení otvírky více ložisek současně v území s jejich koncentrovaným výskytem (zde dobývací prostor Počaply u Terezína, dobývací prostor Nučnický I, dobývací prostor Travčice a dobývací prostor Lukavec). Poznamenala, že dobývací prostor Lukavec je irelevantní, protože se v něm otvírka ložiska ani nechystá, není tam povolena ani hornická činnost. Toto vyjádření žalobkyně však krajský úřad důsledně ignoroval. Žalobkyně vysvětlila, že dobývací prostor Nučnický I přímo sousedí s navrhovaným dobývacím prostorem, který tak bude reálně představovat pokračování jedné těžby v jedné pískovně. Těžba v dobývacím prostoru Počaply u Terezína již byla podle žalobkyně ukončena z důvodu dotěžení zásob a těžba v dobývacím prostoru Travčice je velmi utlumená, prostor byl již před lety z velké části vytěžen a zrekultivován; obojí lze ověřit na místě samém, jak žalobkyně navrhla ve vyjádření k odvolání. Doplnila, že navrhovaný dobývací prostor je společně s dobývacími prostory Nučnický I a Počaply u Terezína součástí jednoho chráněného ložiskového území. Podle žalobkyně tudíž v daném území není koncentrován výskyt otevřených ložisek, a proto není dán rozpor se zásadami územního rozvoje.
4. Žalobkyně upozornila na to, že štěrkopísek a další kamenivo začínají být výrazně deficitní a hrozí jejich naprostý nedostatek. K tomu odkázala na Surovinovou politiku České republiky a na odborné vyjádření České geologické služby k výhradnímu ložisku štěrkopísků Travčice – Počaply ze dne 12. 4. 2021, podle něhož je záměr těžby v souladu s Regionální surovinovou politikou Ústeckého kraje, která doporučila respektovat připravovanou těžbu štěrkopísků v daném ložisku s tím, že záměr těžby je v souladu se Zásadami územního rozvoje Ústeckého kraje. Žalobkyně dále připomněla, že podle souhlasného stanoviska EIA lze záměr považovat ve vztahu k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví za přijatelný. Závěr krajského úřadu, že záměr těžby je z hlediska souladu s cíli a úkoly územního plánování nepřipustný, pokládala žalobkyně za nepřezkoumatelný a chybný, neboť ze závazného stanoviska nelze zjistit, v čem konkrétně tato nepřipustnost spočívá.
5. S odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 10 A 73/2020 žalobkyně namítala, že závazné stanovisko krajského úřadu bylo vydáno až po uplynutí lhůty jednoho roku od vydání závazného stanoviska městského úřadu, tj. v rozporu s § 4 odst. 9 stavebního zákona. Podle žalobkyně tak měl krajský úřad žalovanému pouze sdělit, že nemá pravomoc posuzovat zákonnost a správnost závazného stanoviska městského úřadu. Žalobkyně uzavřela, že vydáním závazného stanoviska krajského úřadu bylo hrubě zasaženo do jejích práv, a pokud by krajský úřad postupoval podle zákona, závazné stanovisko městského úřadu by jako věcně správné potvrdil. Žalovaný pak byl s ohledem na § 149 odst. 1 a 6 správního řádu vydaným závazným stanoviskem krajského úřadu vázán a návrh žalobkyně na stanovení dobývacího prostoru zamítl, čímž přenesl věcnou

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nesprávnost a nezákonnost závazného stanoviska krajského úřadu i na napadené rozhodnutí.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že ve správním řízení postupoval v souladu se zákonem, když vycházel ze závazného stanoviska krajského úřadu, jímž byl podle § 149 správního řádu vázán, a proto v souladu s odstavcem 6 tohoto ustanovení žádost zamítl. Poznamenal, že oproti závěru závazného stanoviska krajského úřadu zastává názor, že dobývací prostor lze stanovit i na území, kde není ve smyslu vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 501/2006 Sb.“) uvedena těžba jako přípustný či podmíněně přípustný způsob využití území. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

Osoby zúčastněné na řízení

7. Subjekty CETIN a. s., Povodí Labe, státní podnik, město Terezín a Ústecké šrouby, z. s., k výzvě soudu sdělily, že budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení; k věci se však nevyjádřily.
8. Osoba zúčastněná na řízení České šterkopísky spol. s r. o. ve svém vyjádření uvedla, že dobývací prostor měl být stanoven i na pozemcích v jejím vlastnictví. Žalobu označila za důvodnou a plně se ztotožnila s důvody popsanými v člancích IV. až VIII. žaloby.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tím výslovně souhlasili.
10. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Nepřisvědčil však všem žalobním námitkám.
12. Soud připomíná, že byť žalobkyně svou žalobou míří proti rozhodnutí žalovaného, podstatu projednávané věci představuje její nesouhlas s negativním závazným stanoviskem krajského úřadu ze dne 6. 11. 2020, na němž žalovaný v souladu s § 149 odst. 6 správního řádu plně založil odůvodnění svého rozhodnutí.
13. Podle § 149 odst. 1 správního řádu platí, že „[z]ávazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány.“ Z odstavce 6 tohoto ustanovení plyne, že bylo-li v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Podle odstavce 7 tohoto ustanovení platí, že pokud odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Úkon, kterým nadřízený orgán dotčeného orgánu v rámci odvolacího řízení potvrdí nebo změní závazné stanovisko dotčeného orgánu, je z hlediska obsahu i formy opět závazným stanoviskem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 4 As 241/2014-30, publ. pod č. 3214/2015 Sb. NSS).

14. Pokud jde o náležitosti obsahu závazného stanoviska, Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, že *„... na obsah závazného stanoviska nelze v plném rozsahu vztáhnout požadavky, které správní řád, případně další právní předpisy kladou na samostatné správní rozhodnutí“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2014, č. j. 5 As 6/2013-97, publ. pod č. 3137/2015 Sb. NSS). V rozsudku ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2009-150, publ. pod č. 2381/2011 Sb. NSS, nicméně Nejvyšší správní soud zdůraznil, že *„[o]bsah závazného stanoviska, a to zejména v případě negativního závazného stanoviska, by tedy měl alespoň v základní rovině odpovídat požadavkům kladeným na odůvodnění správního rozhodnutí“*. Jedině tak je možné přezkoumat ve správním soudnictví zákonnost závazného stanoviska jako subsumovaného správního aktu, který byl závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s.
15. V rozsudku ze dne 14. 7. 2017, č. j. 4 As 49/2017-32, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„[d]otčené orgány zaujímají ve správním řízení specifické postavení, jejich úkolem je poskytování odborné pomoci správnímu orgánu, který vede řízení, a to v otázkách, v nichž disponují dostatečnými znalostmi a kompetencemi. Tato odborná pomoc má formu vydávání vyjádření, stanovisek, závazných stanovisek atd., jimiž se dotčené orgány vyjadřují k odborným otázkám, které se týkají předmětu správního řízení. V případě posouzení závazného stanoviska dotčeného orgánu v rámci odvolacího řízení hraje obdobnou roli též nadřízený orgán dotčeného orgánu, u kterého si odvolací orgán vyžádal potvrzení nebo změnu závazného stanoviska. Dotčené orgány mají povinnost poskytnout správnímu orgánu, který vede řízení, všechny informace důležité pro řízení, nebude-li tím porušena povinnost podle zvláštního zákona (§ 136 odst. 3 správního řádu). Nelze po správních orgánech rozumně požadovat, aby do textu svých stanovisek popisovaly posouzení všech v úvahu přicházejících aspektů, které by mohly vyvolat zásah do některého ze zákonem chráněných zájmů. Pokud je však narušení určitých hodnot účastníkem řízení namítáno, mají dotčené orgány, resp. jim nadřízené správní orgány, povinnost se těmito námitkami zabývat a vydat k nim odborné stanovisko, které se stane podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, jenž řízení vede.“*
16. Nejvyšší správní soud v minulosti opakovaně zdůraznil význam postupu podle § 149 odst. 7 správního řádu *[dříve odstavec 5 (ve znění účinném od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2020), resp. odstavec 4 (ve znění účinném do 31. 12. 2017), pozn. zdejšího soudu]*, tedy povinnosti vyžádat si od nadřízeného orgánu potvrzení nebo změnu závazného stanoviska v důsledku námitek směřujících proti takovému stanovisku. V rozsudku ze dne 17. 3. 2017, č. j. 2 As 230/2016-65, konstatoval, že *„... závazné stanovisko dle § 149 správního řádu není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 As 97/2014-127, či též rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2015, č. j. 10 As 97/2014-127, publ. pod č. 3214/2015 Sb. NSS).“* Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2011, č. j. 2 As 75/2009-113) a ve správním soudnictví je proto lze přezkoumat postupem dle § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s. jakožto subsumovaný správní akt. Je tudíž zřejmé, že odvolací správní orgán je povinen vyžádat potvrzení nebo změnu závazného stanoviska právě v důsledku uplatnění takových námitek, které směřují proti závěrům závazného stanoviska. Je-li tedy závazné stanovisko potvrzeno závazným stanoviskem nadřízeného orgánu, pak dle Nejvyššího správního soudu obvykle postačí ty odvolací námitky, pro něž bylo další závazné stanovisko vyžádáno, vypořádat v rámci rozhodnutí o odvolání odkazem na (v nynější věci potvrzující) závazné stanovisko, doplněné případně citací příslušné jeho části. Naopak není úkolem odvolacího správního orgánu potvrzující závazné stanovisko pro odvolatele blíže interpretovat a posuzovat jeho zákonnost, přezkoumatelnost, věcnou správnost či další obdobné otázky. Takový přezkum původního závazného stanoviska měl být proveden v rámci vydání potvrzujícího (či měnícího) závazného stanoviska, přičemž pokud je v tomto ohledu navazující závazné stanovisko nedostačující, lze se jeho přezkumu domáhat až v případném soudním řízení správním o žalobě proti finálnímu rozhodnutí odvolacího správního orgánu.“

17. K náležitostem odůvodnění revizního závazného stanoviska Nejvyššího správní soud v naposledy citovaném rozsudku uzavřel, že „[r]ovněž s ohledem na výše podaný právní názor Nejvyššího správního soudu, dle kterého je právě nadřízený dotčený orgán státní správy primárně povolán k věcnému vypořádání odvolacích námitek směřujících proti závaznému stanovisku, přičemž odvolacímu správnímu orgánu pak v zásadě postačí pro účely procesního vypořádání takových odvolacích námitek v rozhodnutí o odvolání odkázat na závěry potvrzujícího (případně měnícího) závazného stanoviska, je tedy třeba, aby revizní závazné stanovisko podle § 149 odst. 4 (nyní odst. 7, pozn. zdejšího soudu) správního řádu obsahovalo vyličení odvolacích námitek vztahujících se k revidovanému závaznému stanovisku, dále též hodnocení důvodnosti těchto námitek a konečně i předstření úvah, které nadřízený dotčený orgán k takovému hodnocení důvodnosti vedly. Neobsahuje-li revizní stanovisko takové náležitosti, lze konstatovat, že je nezákonné.“
18. Vycházejí z těchto závěrů Nejvyššího správního soudu zdejší soud shrnuje, že závazné stanovisko krajského úřadu, vydané podle § 149 odst. 7 správního řádu, může být v tomto soudním řízení přezkoumáno v režimu § 75 odst. 2 s. ř. s. jako subsumovaný správní akt, a to jak z hlediska jeho přezkoumatelnosti (zda je řádně odůvodněno), tak z hlediska jeho zákonnosti a věcné správnosti.
19. Nejprve se soud zaměřil na námitky upozorňující na uplynutí lhůty pro vydání závazného stanoviska krajského úřadu. Žalobkyně přitom poukazovala na § 4 odst. 9 stavebního zákona, podle kterého platí, že „[n]ezákonné závazné stanovisko dotčeného orgánu, vydané pro účely řízení podle tohoto zákona, lze zrušit nebo změnit správním orgánem nadřízeným dotčenému orgánu pouze v rámci odvolacího řízení proti rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, postupem podle § 149 odst. 4 správního řádu. Na postup nadřízeného správního orgánu se přiměřeně použijí ustanovení o přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu, včetně lhůt podle § 96, s tím, že lhůta jednoho roku se počítá ode dne vydání závazného stanoviska dotčeného orgánu.“
20. Výkladem citovaného ustanovení se zabýval Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 10. 12. 2020, č. j. 55 A 34/2019-91, publ. pod č. 4142/2021 Sb. NSS, v němž dospěl k závěru, že „... § 4 odst. 9 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění do 31. 12. 2020 nijak nedopadá na přezkoumání závazného stanoviska dotčeného orgánu při odvolání proti rozhodnutí podle stavebního zákona, jestliže proti závaznému stanovisku směřuje odvolací námitka. Přezkum závazného stanoviska v odvolacím řízení podle § 149 odst. 5 (nyní odst. 7,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pozn. zdejšího soudu) *správního řádu není ustanovením § 4 odst. 9 zákona o územním plánování a stavebním řádu jakkoliv dotčen či limitován.* “ S tímto právním názorem se zdejší soud plně ztotožňuje a dodává, že jej lze bez dalšího vztáhnout i na právě projednávanou věc. Odvolatel – město Terezín – totiž v odvolání proti rozhodnutí obvodního báňského úřadu ze dne 5. 11. 2019 zpochybnil i závazné stanovisko městského úřadu ze dne 5. 8. 2019, tudíž krajský úřad nebyl při postupu podle § 149 odst. 7 správního řádu omezen lhůtou vyplývající z § 4 odst. 9 stavebního zákona. Žalobkyně se tedy mylí, pokud se domnívá, že měl krajský úřad žalovanému pouze sdělit, že nemá pravomoc posuzovat zákonnost a správnost závazného stanoviska městského úřadu. K odkazu žalobkyně na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2020, č. j. 10 A 73/2020-54, zdejší soud poznamenává, že se přiklonil k výše citovanému názoru Krajského soudu v Praze, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Příslušná žalobní námitka tedy není důvodná.

21. Poté soud přistoupil k hodnocení námítky nesprávného výkladu § 18 odst. 5 stavebního zákona obsaženému v závazném stanovisku krajského úřadu. Podle zmíněného ustanovení platí, že *„[v] nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umisťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, přípojky a účelové komunikace, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepší podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra; doplňková funkce bydlení či pobytové rekreace není u uvedených staveb přípustná. Uvedené stavby, zařízení a jiná opatření včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení, lze v nezastavěném území umisťovat v případech, pokud je územně plánovací dokumentace z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje.“*
22. Krajský úřad ve svém závazném stanovisku ze dne 6. 11. 2020 vyslovil, že *„[p]osuzovaný záměr stanovení dobývacího prostoru není stavbou, zařízením ani jiným opatřením („pro těžbu nerostů“), které by bylo možné v nezastavěném území umístit na základě § 18 odst. 5 stavebního zákona. Dobývací prostor lze stanovit (povolit) pouze v ploše těžby nerostů vymezené v územním plánu dle § 18 vyhlášky č. 501/2006 Sb., (...) příp. v ojedinělých případech i v jiné ploše, v níž je těžba přípustným, či podmíněně přípustným využitím.“*
23. Soud připomíná, že v § 18 vyhlášky č. 501/2006 Sb. jsou upraveny plochy těžby nerostů. Podle odstavce 1 platí, že *„[p]lochy těžby nerostů se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro hospodárné využívání nerostů a pro ochranu životního prostředí při těžební činnosti a úpravě nerostů.“* Z odstavce 2 potom plyne, že *„[p]lochy těžby nerostů zahrnují zpravidla pozemky povrchových dolů, lomů a pískoven, pozemky pro ukládání dočasně nevyužívaných nerostů a odpadů, kterými jsou výsypky, odvaly a kaliště, dále pozemky rekultivací a pozemky staveb a technologických zařízení pro těžbu. Do plochy těžby nerostů lze zahrnout i pozemky související dopravní a technické infrastruktury.“*
24. Z citovaných ustanovení podle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že v územně plánovací dokumentaci se do ploch těžby nerostů zařazují pozemky, které již slouží k zajištění těžební činnosti, případně s ní souvisejí, nikoli však veškerá ložiska nerostů zjištěná na území státu. K obdobnému závěru dospěl také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 2. 2020, č. j. 4 As 467/2019-27. Zdejší soud dodává, že v projednávané věci šlo o stanovení dobývacího prostoru, tedy o rozhodnutí, bez kterého nemůže být těžba zahájena. Teprve v případě, kdy je dobývací prostor pravomocně stanoven, mohou být následně prováděny

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

další kroky směřující k vlastnímu zahájení a provádění těžby. To znamená, že až po pravomocném stanovení dobývacího prostoru lze vytvořit důl, lom či pískovnu a vybudovat související zařízení, která mají být podle § 18 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. umístěna v ploše těžby nerostů. Naopak bez stanovení dobývacího prostoru nemá podle názoru soudu smysl vymezovat v územně plánovací dokumentaci plochy těžby nerostů (která tam dosud neprobíhá), resp. vymezení takových ploch může být předčasné. Soud proto shledal právní názor krajského úřadu, že dobývací prostor lze stanovit jen v ploše těžby nerostů, nesprávným a závazné stanovisko krajského úřadu z tohoto důvodu nezákonným.

25. Soud zároveň nesouhlasí ani se závěrem krajského úřadu, že posuzovaný záměr stanovení dobývacího prostoru není jiným opatřením pro těžbu nerostů ve smyslu § 18 odst. 5 stavebního zákona. Především je třeba si uvědomit, že slovní spojení „jiné opatření“ představuje neurčitý právní pojem, a pokud s ním chtěl krajský úřad pracovat, bylo jeho povinností tento pojem nejprve řádně definovat, aby mohl následně porovnat posuzovaný záměr stanovení dobývacího prostoru s touto definicí a řádně vyhodnotit, zda se jedná o jiné opatření, či nikoli. Nic takového však krajský úřad neučinil, a proto je jeho závěr, že se o jiné opatření nejedná, nepřezkoumatelný.
26. Pokud jde o posouzení souladu záměru stanovení dobývacího prostoru s politikou územního rozvoje, soud shledal, že závazné stanovisko krajského úřadu neobsahuje žádný konkrétní závěr a v tomto smyslu je nepřezkoumatelné. Tvrzení krajského úřadu, že by některé skutečnosti měly být zohledněny v procesu pořízení změn územně plánovací dokumentace, je podle názoru soudu zcela irrelevantní, neboť úkolem krajského úřadu při vyhotovování předmětného závazného stanoviska nebylo hodnotit územně plánovací dokumentaci a činit návrhy *de lege ferenda*, nýbrž závazně posoudit, zda je záměr stanovení dobývacího prostoru v souladu s aktuálně platným zněním územně plánovací dokumentace, či nikoli.
27. Pro posouzení souladu záměru stanovení dobývacího prostoru se zásadami územního rozvoje má dále význam otázka, na kolika místech by v daném regionu těžba současně probíhala. Krajský úřad sice správně konstatoval, že v tomto případě jde o stanovení nového dobývacího prostoru, tedy o novou těžbu, nicméně již opomenul zohlednit, že tento dobývací prostor navazuje na stávající dobývací prostor Nučnický I, a fakticky (nikoli formálně) by se tak jednalo o pokračování těžby v jedné pískovně. K dalším dobývacím prostorům se pak krajský úřad vůbec nevyjádřil (ani neověřil tvrzení žalobkyně o jejich aktuálním stavu), což činí jeho závazné stanovisko, pokud jde o soulad se zásadami územního rozvoje, nepřezkoumatelným.
28. K závěru krajského úřadu, že navržený záměr stanovení dobývacího prostoru není v souladu s cíli a úkoly územního plánování, soud poznamenává, že krajský úřad vystavěl odůvodnění tohoto závěru na tom, že v územních plánech Terezína a Travčic není v místě záměru vymezena plocha pro těžbu. Jak již soud vysvětlil výše, vymezení plochy pro těžbu není v tomto ohledu relevantní, tudíž ani tento argument krajského úřadu nemůže obstát. Krajský úřad navíc ani řádně nezodůvodnil, se kterými konkrétními cíli a úkoly územního plánování je navržený záměr v rozporu, což opět způsobuje nepřezkoumatelnost jeho závazného stanoviska.
29. Soud proto uzavírá, že závazné stanovisko krajského úřadu ze dne 6. 11. 2020, podle kterého je záměr stanovení dobývacího prostoru Počaply u Terezína I nepřípustný, je nezákonné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný z tohoto závazného Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stanoviska při svém rozhodování vycházel, a proto napadené rozhodnutí nemůže obstát. S ohledem na tyto skutečnosti soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil a současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku.

30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch a žalobkyně, která byla ve věci úspěšná, náhradu nákladů řízení nepožadovala (výslovně se jí vzdala), proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.
31. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v předmětném řízení soud osobám zúčastněným na řízení žádné povinnosti neuložil. S ohledem na zavedenou praxi krajských soudů a Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2016, č. j. 4 As 56/2016-53, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 3 As 85/2015-8, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 3 As 220/2015-49, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 As 223/2015-43, ze dne 6. 10. 2015, č. j. 8 As 171/2014-67, nebo ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 As 43/2015-49) zdejší soud v dané situaci nezahrnul vypořádání nákladů řízení osob zúčastněných na řízení do výroku a zabýval se jím toliko v odůvodnění tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Ústí nad Labem 26. července 2021

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)